

อนุสาสนีปาฏิหาริย์แห่งองค์พ่อแม่ครูอาจารย์

หลวงพ่อกัณหา สุขกาโม

วัดป่าทรัพย์ทวีธรรมาราม ตำบลวังหมี่ อำเภอน้ำหนาว จ.นครราชสีมา

วันนี้เป็นวันจันทร์ที่ ๗ เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘ ศาสนาพุทธ
คริสต์ศักราช ๒๐๒๕ ศาสนาคริสต์ ฮิจเราะห์ศักราช ๑๔๔๖ ศาสนาอิสลาม

การประพฤติการปฏิบัติของพวกเราทุก ๆ คน ให้เรารู้ให้เราเข้าใจในการประพฤติ
การปฏิบัติ

การปฏิบัติธรรม ธรรมก็คือธรรมะ ไม่ใช่ตัวไม่ใช่ตน เป็นปัญญากับความสงบ
เป็นความสงบกับปัญญา เป็นสมณะเป็นวิปัสสนา เป็นศีลเป็นสมาธิเป็นปัญญา
เป็นอริยมรรค

เราทุกคนต้องเอาธรรมนำชีวิต เอาความสงบนำชีวิต เอาปัญญานำชีวิต
ยกเลิกรา ยกเลิกคนอื่น มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ
ปฏิบัติติดต่อกันเนื่องด้วยความรู้ความเข้าใจ ไม่ให้โลกธรรมมันครอบงำใจเรา
ไม่ให้ธาตุ ไม่ให้ขันธ ไม่ให้อายตนะมันครอบงำใจเรา

ให้เรารู้กรรมเก่ารู้กรรมใหม่ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ คือกรรมเก่า
รู้กรรมใหม่ได้แก่รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะธรรมารมณ์ นี่คือกรรมใหม่ สิ่งเหล่านี้
คือสภาวะธรรมของกรรมเก่าและกรรมใหม่ กรรมเก่ากรรมใหม่นี้จะเป็นชั่วบวกชั่วลบ

เราต้องรู้เรื่องกรรมเก่ารู้เรื่องกรรมใหม่ ความรู้ถึงเป็นคู่กับการประพบัติ การปฏิบัติ ความสงบกับปัญญานี้เป็นคู่ของการประพบัติการปฏิบัติ

การประพบัติการปฏิบัติเน้นที่ปัจจุบัน ปัจจุบันเป็นวาระแห่งชาติ ในการประพบัติการปฏิบัติ อดีตก็ได้มารวมกันที่ปัจจุบัน อนาคตที่จะไปข้างหน้า ก็มารวมที่ปัจจุบัน ปัจจุบันถึงเป็นวาระของการประพบัติการปฏิบัติ เพราะสิ่งนี้มี สิ่งต่อไปถึงมี

เราทั้งหลายต้องมารู้เรื่องของกรรม เรื่องกฎแห่งกรรม รู้ผลของกรรม ที่เราจะเกิด อีกต่อไปก็เนื่องมาจากกรรมเก่า เมื่อเรารู้เข้าใจ เราก็ไม่ให้สิ่งที่จะเกิดให้มันเกิดอีก ศิลนี้แหละทำให้เราหยุดเกิด สมานนี้แหละทำให้เราหยุดเกิด ปัญญาี้แหละ จะทำให้เราหยุดเกิด ศิลสมานปัญญาจะมีคุณมีอุปการคุณต่อเรา

เราทั้งหลายนะพากันมาเน้นที่ตัวเรา มามีปิติมีความสุขมีเอกัคคตา ในการประพบัติการปฏิบัติ ความสงบกับปัญญาถึงเป็นสิ่งที่ มีอุปการคุณ ความสงบและปัญญาเป็นธรรมะที่หยุดวิภววิสังสาร ถ้ามีการปฏิบัติติดต่อเนื่อง จะเป็นการอบรมบ่มอินทรีย์

การมาบวชมาปฏิบัติคือการมาปฏิบัติติดต่อเนื่อง การมาบวชของเรา เราต้องมาบวชทั้งกายทั้งวาจาทั้งกิริยามารยาทมาบวชทั้งใจ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงตรัสว่าเราทั้งหลายต้องมาหยุดตรึกในกาม ต้องมาหยุดตรึกในพยาบาท เราจะได้บวชทั้งกายทั้งจิตทั้งกิริยามารยาททั้งอาชีพ เพื่อความสงบเพื่อปัญญา เราทั้งหลายจะได้ก้าวไปด้วยศีลด้วยสมานด้วยปัญญา

เราทั้งหลายนะ ต้องพากันมามีความสงบให้เพียงพอ มีปัญญาให้เพียงพอ สติปัฏฐานทั้ง ๔ เป็นฐานของกรรม กฎแห่งกรรม ผลของกรรม เราเอากายวาจา กิริยามารยาทเอาใจนี้มาหยุดมาสงบ มาเคารพในธรรมในปัจจุบันธรรม เป็นผู้ละอายต่อบาปเกรงกลัวต่อบาปทั้งต่อหน้าและลับหลัง ไม่มีที่ลับที่แจ้ง

เราทั้งหลายถึงมาเน้นบริสุทธิ์คุณ คือความซื่อสัตย์สุจริต ความเคารพความสงบ จะทำให้ชีวิตของเราสงบเย็นเป็นความพอเพียงเพียงพอ เป็นความพอดี จะเป็นคนรวย ก็เคารพก็สงบ จะเป็นคนจนก็มีความเคารพมีความสงบ สงบด้วยความรู้ความเข้าใจ ก้าวไปด้วยความรู้ความเข้าใจ มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการก้าวไปด้วยความรู้ ความเข้าใจ เรามีหลักการในการประพฤติการปฏิบัติธรรม

การปฏิบัติธรรมนะ เรานอนเราพักผ่อนสำหรับนักบวช ๕ ชั่วโมง ถึง ๖ ชั่วโมง ก็เพียงพอ เช่น นอนหรือจำวัด ๓ หุ่มน ตื่นตี ๓ ทำอย่างนี้การนอนการพักผ่อนก็พอ

เวลาเราตื่นอยู่ เราก็ต้องพากันสติปัฏฐาน เพราะเราต้องอยู่กับความสงบ เราต้องอยู่กับปัญญา เป็นพื้นเป็นฐานเรียกว่าสติปัฏฐาน เป็นงานเจริญสติสัมปชัญญะ ไม่มีความฟุ้งซ่าน มีแต่ความสงบมีแต่ปัญญา อานาปานสติเป็นสิ่งที่คอนโทรล ในการประพฤติการปฏิบัติ

อานาปานสติได้แก่ลมหายใจเข้า ลมหายใจออก เพื่อเป็นบ้าน บ้านพัก เป็นที่อยู่ ที่อาศัยของใจ พระพุทธเจ้าท่านมีบ้าน มีอานาปานสติ พระอรหันต์ท่านมีบ้าน คือมีอานาปานสติ มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาอยู่กับอานาปานสติ

อานาปานสตินั้นไม่ใช่ใช้เฉพาะเวลานั่งสมาธินะ ต้องใช้ทุก ๆ อิริยาบถ เพราะอันนี้มันเป็นความสงบเป็นปัญญา

เราทั้งหลายนะมีบ้านภายนอก มีเคหสถานบ้านภายนอก อันนั้นมันเป็นบ้านของกาย เราต้องมีบ้านของใจ คือความสงบและปัญญา คืออานาปานสติ อานาปานสติเป็นทั้งสมถะเป็นทั้งปัญญา เป็นทั้งความสงบเป็นทั้งปัญญา นักปฏิบัติธรรมทั้งหลายเราต้องมีเครื่องอยู่อย่างนี้ เราเป็นคฤหัสถ์เป็นประชาชน เราก็มียุคเครื่องอยู่กับการทำงานและการปฏิบัติไปพร้อม ๆ กัน

เราทั้งหลายต้องมีความสงบมีปัญญาเป็นเครื่องอยู่ เราต้องมีทั้งบ้านภายนอกบ้านภายในไปพร้อม ๆ กัน เราจะได้หยุดกรรมเก่า ไม่สร้างกรรมใหม่ด้วยความรู้ ความเข้าใจ คนสมองไม่ดีไม่เป็นไร ถ้าเรามีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาเต็มมันจะพัฒนาไปเรื่อย เพราะมันเป็นการติดต่อกันเนื่อง เพราะธรรมะมันเป็นเรื่องปัจจุบัน พระนิพพานเป็นสัมมาทิฏฐิ ความรู้ความเข้าใจ เป็นศีลเป็นสมาธิเป็นปัญญา เราไม่ได้ตัดเราไม่ได้เพิ่มมันเป็นความพอดีเป็นความพอเพียงเพียงพอ อาศัยการประพฤติการปฏิบัติติดต่อกันเนื่อง พวกสมองไม่ดีเต็มมันก็จะดี เป็นสุคติ มีแต่ความสุขมีแต่ความดับทุกข์เป็นสุคติ เป็นการทำให้สุดแห่งการดับทุกข์ของเราทุก ๆ คนเป็นสุคติ ชีวิตนี้ก็เลยไม่มีทุกข์อะไร เป็นชีวิตที่สะอาดสว่างสงบ เป็นธรรมที่บริสุทธิ์ที่เป็นประภัสสร ไม่ลึบร้อนไม่ก้าวก่าย ไม่ไปตามผัสสะ ไม่ไปตามสิ่งแวดล้อมด้วยความรู้ความเข้าใจเข้าสู่ภาคประพฤติกาลปฏิบัติ

เราทั้งหลายพากันรู้เข้าใจอย่าให้อึดติดมันปรุงแต่งเราได้ เราต้องหยุดอดีตด้วยสติสัมปชัญญะ ไม่ตรึกในกามไม่ตรึกในพยาบาท เห็นภัยในวิภวสงสาร

ให้พวกเราเข้าใจ การประพฤติการปฏิบัติธรรมคือการปฏิบัติธรรม ไม่ใช่จะมาเอาอะไร คือมาปฏิบัติธรรมหรือว่าไปปฏิบัติธรรม

ให้เข้าใจว่าเป็นความสงบเป็นปัญญา มันเป็นการหยุดวิญญูสงสาร
หยุดความปรุงแต่ง ไม่มีคำว่าปรุงไม่มีคำว่าแต่ง

ถ้าเราเข้าใจเรื่องศีลเรื่องสมาธิเรื่องปัญญา ชีวิตก็จะก้าวไปด้วยศีลด้วยสมาธิ
ด้วยปัญญาอย่างนี้ เราต้องไม่ให้อดีตมันปรุงแต่งเราได้ ไม่ให้นาคตมันทะยานอยาก
ความอยากความไม่อึดไม่เต็มความทะยานอยากที่อยากได้ออยากมีอยากเป็น
ไม่อยากได้ออยากมีอยากเป็น เพราะความอยากนี้นะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
เปรียบเสมือนทะเลมหาสมุทรทั้งหลายไม่อึดด้วยน้ำ เปรียบเสมือนไฟทั้งหลาย
ไม่อึดด้วยเชื้อของเพลิง เราต้องรู้เข้าใจ เราจะปล่อยให้ความอยากความไม่อยาก
มันทำงานต่อไปไม่ได้ เราต้องเห็นภัยในวิญญูสงสารในความอยากความไม่อยาก
ความอยากความไม่อยากมันก็คือความปรุงแต่งนั่นเอง คือตัวตนนั่นเอง มันไม่ใช่
ความสงบ ไม่ใช่ปัญญา ความสงบกับปัญญาของเราต้องพอดี ความพอดีมันจะเป็น
ความพอเพียงเพียงพอ มันเป็นความเต็ม

อย่างองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ
เข้าถึงความเต็ม ท่านประสูติก็เข้าถึงความเต็มคือวันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ ตรัสรู้ก็เข้าถึง
ความเต็มคือวันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ แสดงธัมมจักกัปปวัตตนสูตร ปฐมเทศนา ก็คือความเต็ม
วันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ ประกาศให้มหาชนทั้งหลายได้รับรู้ว่าอีก ๓ เดือนข้างหน้าองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าจะเสด็จดับขันธสู่ปรินิพพานก็วันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ เสด็จดับขันธ
สู่ปรินิพพานก็วันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ เป็นความเต็มเป็นความพอเพียงเป็นความพอดี
ไม่ได้เพิ่มไม่ได้ตัดมันเป็นความพอดี มันเป็นความสงบเป็นปัญญาอย่างนี้
เป็นสมณะเป็นวิปัสสนาอย่างนี้

อานาปานสติเป็นหลักการที่ดี เราจะให้เกิดปัญญา

เราก็เจริญปัญญา ระลึกในใจว่าทุกอย่างนั้นเป็นเพียงเหตุเป็นเพียงปัจจัย ลมหายใจเข้าไปสู่ร่างกายไปเลี้ยงร่างกาย แล้วก็หายใจออกมาเพื่อเอาของเสียออกมา หรือว่าเอาของเสียออกไป ทุกอย่างมันคือเหตุคือปัจจัย หาใช้นิติบุคคลตัวตนไม่ เรายกเข้าสู่พระไตรลักษณ์อย่างนี้มันก็เกิดปัญญา

เราพากันมาบวชมาปฏิบัติให้รู้ให้เข้าใจ พระเก่าผู้ปฏิบัติธรรมเก่านั้น ต้องเป็นตัวอย่างแบบอย่างในทางที่ดี เป็นความสงบกับปัญญาในทางที่ดี เพราะการประพฤติการปฏิบัติต้องอาศัยกัลยาณมิตร อาศัยสิ่งแวดล้อม

กัลยาณมิตร สิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ดี เป็นตัวอย่างแบบอย่าง เป็นแบบเป็นพิมพ์ที่ดี พระเก่า ผู้ปฏิบัติธรรมเก่าถึงเป็นแบบเป็นพิมพ์ของผู้ใหม่

เราประพฤติปฏิบัติไม่ใช่ให้ใครเคঁามาเลื่อมใสเรา ถ้าเราคิดในใจว่าจะให้เคঁา เลื่อมใส เคঁาเคารพคารวะ เราไปคิดอย่างนี้ไม่ได้ มันบาป

การประพฤติการปฏิบัติมันเป็นการเจริญสติปัญญาคือความสงบคือปัญญา ถ้าเราคิดว่าจะให้เคঁาเคารพเลื่อมใส อย่างนี้มันเป็นบาป เราปฏิบัติเพื่อความสงบ เพื่อปัญญา มันเป็นประโยชน์ทั้งเราเองเป็นประโยชน์ทั้งคนอื่น

ให้เข้าใจนะ คำว่าพระคือพระธรรมพระวินัยสิกขาบทน้อยใหญ่แปดหมื่นสี่พัน พระธรรมชั้นธัมมจักกัปปวัตตนสูตร อันนั้นคือพระ คือข้อวัตรกิจวัตร นั่นคือพระ

พระนี้ไม่ใช่พวกปลงผมนั่งหม่นจืด หรือว่าพวกที่ใส่ชุดขาว ไม่ใช่ อันนั้นไม่ใช่ อันนั้นมันเป็นเพียงรูปแบบเป็นการแต่งตั้ง พระนั้นคือพระธรรมคือพระวินัย คือความสงบคือปัญญา คือข้อวัตรกิจ มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติ

การปฏิบัติเพื่อยกเลิกความร้อน ความร้อนคือตัวตน เพื่อยกเลิกความฟุ้งซ่าน ความฟุ้งซ่านคือตัวตน พระนี่คือพระธรรมพระวินัยเป็นผู้เห็นภัยในวัฏฏสงสาร เป็นผู้ที่มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ ผู้เป็นพระต้องเป็นอย่างนี้ ถ้าเราเอาตัวเอาตนมันเป็นพระไม่ได้ เพราะตัวตนไม่เป็นพระ

พระพุทธเจ้ามายกเลิกการเวียนว่ายตายเกิด มายกเลิกชาติชั้นวรรณะนิติบุคคล ตัวตน ยกเลิกความรู้สึกที่เป็นเราและเป็นคนอื่น มายกเลิกธาตุยกเลิกขันธ ยกเลิกอายตนะ มีแต่ความสงบมีปัญญา มีแต่ปิติมีความสุขมีเอกัคคตา ชีวิตเรา ต้องก้าวไปด้วยความเข้าใจอย่างนี้

เราอย่าไปทำอะไรเพื่อให้ใครเค้ายอมรับให้เค้าโอเค อย่างนั้นมันเป็นการปฏิบัติ หลอกลวง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตรัสว่ามันเป็นบาป บาปก็คือมันเป็น บาดแผล บาดแผลเล็ก บาดแผลกลาง บาดแผลใหญ่ มันเป็นบาดแผลมันเป็นบาป เป็นตราบาปให้กับตัวเองด้วยเอาธาตุเอาขันธเอาอายตนะมาเป็นเรา มันเป็นบาป

เราทุกคนถึงต้องเป็นพระธรรมเป็นพระวินัย ไม่มีใครทำอะไรตามใจตามความรู้สึก เห็นภัยในวัฏฏสงสาร ไม่มีความสำคัญมันหมายความว่าเราเป็นใคร ไม่สำคัญมันหมายความว่าเราเป็นผู้หญิงผู้ชายคนแก่คนเฒ่าคนชรา ว่าเราดีกว่าเค้า เก่งกว่าเค้า รวยกว่าเค้า มีสติมีปัญญามากกว่าเค้า หรือว่าพอ ๆ กับเค้า หรือว่าสู้เขาไม่ได้ ถ้าเรามีเขามีเรา มันจะสงบได้อย่างไร มันจะมีปัญญาได้อย่างไร เพราะมันมีเขามีเรามันมีตัวมีตน มันไม่ใช่ความสงบมันไม่ใช่ปัญญา

ประชาชนเค้าเป็นฆราวาสเค้าก็มีหน้าที่ทำงาน เป็นพ่อค้าประชาชน เป็นเกษตรกรเป็นเกษตรกรเป็นข้าราชการเป็นนักการเมือง เค้าก็มีปิติมีความสุข มีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ

เราพากันมาบวชมาปฏิบัติธรรมเราก็ต้องมีปิติมีความสุขในการประพฤติ การปฏิบัติ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านไม่นอนไม่พักผ่อนตอนกลางวันนะ พระในพระธรรมพระวินัยนี้ ไม่นอนไม่พักผ่อนเวลากลางวัน จะนอนพักผ่อนจำวัด ตั้งแต่กลางคืน กลางวันถ้าท่านพักผ่อนท่านก็จะเข้าสมาธิเอา เข้าสมาธิก็คือ เอาความสงบกลับคืนมา เอาออกซิเจนกลับคืนมาเอาคาร์บอนไดออกไซด์ เอาของเสียออกไป

พระพุทธเจ้าพักผ่อนด้วยการเข้าสมาธิ เข้าสมาธินี้คือไม่มีนิวรณ ๕ นะ มีแต่ความสงบและปัญญา มีปัญญาและความสงบ ไม่ใช่ไปนั่งหลับนะ ความสงบกับ ปัญญามันต้องไปพร้อม ๆ กัน ถ้าความสงบมากปัญญาไม่พอเราก็จะสัปหงก โง่งวง ถ้าปัญญามาก ความสงบไม่พอ ไม่เพียงพอมันก็ฟุ้งซ่าน

เราทั้งหลายต้องพากันฝึกความสงบกับปัญญาให้สมดุลกัน เพื่อเป็นหนึ่ง เป็นเอกัคคตาเป็นอันเดียวกัน ไม่มีความปรุ่งแต่งให้จิตใจเป็นหนึ่ง ความสงบกับ ปัญญาให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เราจะได้เข้าถึงสัมมาสมาธิ

การทำสมาธินี้คือการเอาออกซิเจนกลับมาหาเรานะ เพราะเราทุกคนอยู่กับ ความหลงอยู่กับความฟุ้งซ่านมันเสียออกซิเจน เราเอาตัวเอาตนนำชีวิต ไม่ได้เอาธรรม

นำชีวิต ชีวิตของเราอยู่ระดับคนบ้านะ ตัวตนนี้คือคนบ้า เราจะหยุดตัวตนได้ก็คือ
ความสงบ ความสงบกับปัญญาถึงไปพร้อม ๆ กัน

พระใหม่ผู้มาปฏิบัติใหม่ก็เข้าใจ อย่าเอาพระเก่าหรือคนปฏิบัติเก่า
เป็นบรรทัดฐาน ต้องเอาพระธรรมเอาพระวินัยเอาข้อวัตรกิจวัตรเป็นพื้นฐาน
เพราะโลกเราประเทศเรา มันเสียหายกับสิ่งเก่า ๆ นั้นแหละ เราต้องรู้หลักการ
อุดมการณ์อุดมธรรม

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจเพราะทุกสิ่งทุกอย่างนั้นไม่มีอะไรเก่าไม่มีอะไรใหม่
มันอยู่ที่รู้เข้าใจแล้วก็เข้าถึงความสงบและปัญญา เข้าถึงปัญญาและความสงบ

พูดอย่างนี้ไม่ใช่ไม่เคารพกับพระเก่าผู้ปฏิบัติธรรมเก่านั้น ความเคารพ
กับความสงบมันอันเดียวกันให้เข้าใจอย่างนี้

ใครเค้าจะเป็นคนดีคนชั่วเป็นใครเราก็สงบเราก็เคารพทุก ๆ คนให้เข้าใจนะ
เพราะชีวิตของเราต้องเคารพในธรรมในธรรมชาติ ความสงบกับความเคารพ
มันคืออันเดียวกัน อย่างเราไม่อยากให้เป็นอย่างโน้นเป็นอย่างนี้แสดงถึงว่า
เราไม่สงบนะ เราไม่เคารพนะ เราอยากให้อะไรไปตามใจของเรานั้น คือเราไม่สงบเรา
ไม่เคารพ เพราะธรรมชาติที่บริสุทธิ์คือความสงบคือความเคารพคือการวะ ใครจะเป็น
อะไรไม่เป็นอะไรก็ช่างเค้าช่างเรา เราต้องรู้เข้าใจ ถ้าเราไม่รู้เข้าใจ เราก็จะเอา
ความไม่สงบ เอาความไม่เคารพนำชีวิตนะ

เราต้องสงบมาจากใจ เคารพมาจากใจ เค้าจะดีเค้าจะชั่วก็ช่างหัวเค้า
ไม่เกี่ยวกับเรา เราต้องรู้เข้าใจสิ่งเหล่านี้มันเป็นข้อสอบเป็นข้อสอบ ด้วยความรู้
ความเข้าใจในการประพฤติการปฏิบัติ

เราอย่าเอาโลกส่วนตัว อย่าเอาตัวตนนำชีวิต เราเอาแต่ความชอบ ความไม่ชอบ จะเอาไว้ไหน เราต้องรู้ต้องเข้าใจ ถ้าเราไม่มีสิ่งเหล่านี้เราจะเอาอะไรประพฤติ มาปฏิบัติ เราไม่มีธาตุทั้ง ๔ ไม่มีชั้นทั้ง ๕ ไม่มีอายตนะ ๑๒ เราไม่รู้ไม่เข้าใจ เราจะเอาอะไรมาประพฤติมาปฏิบัติ เราจะให้ว่างจากสิ่งที่ไม่มันไม่ถูกต้องนะ มันต้องว่างจากสิ่งที่มีอยู่ ด้วยความรู้ความเข้าใจ มีปิติสุขในการประพฤติการปฏิบัติ มีความเคารพภาวะในความเป็นประภัสสร ทั้งฝ่ายดีฝ่ายไม่ดี

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ เราทั้งหลายจะได้มีความสงบมีปัญญา เพื่อการประพฤติ การปฏิบัติของเราจะได้ติดต่อกันเนื่อง การปฏิบัติที่ติดต่อกันเนื่องเพื่อให้ศีลเป็นสมาธิ เป็นปัญญา เราจะได้ก้าวไปด้วยความรู้ความเข้าใจ ไม่ใช่ก้าวไปก้าวหนึ่ง แล้วถอยกลับมามันจะไปไหนได้

พระเก่าพระใหม่โยมเก่าโยมใหม่ต้องรู้เข้าใจ พวกเขามีปิติมีความสุขมีเอกัคคตา ในการประพฤติการปฏิบัติ เราต้องรู้เรื่องการประพฤติการปฏิบัติอย่างนี้

เราต้องรู้จักใช้ทรัพยากรที่ดีให้คุ้มค่า ต้องใช้เวลาให้คุ้มค่า เราอย่ามาอาศัยธาตุ ๔ ชั้น ๕ อายตนะ ๑๒ นี้ให้เสียหาย เราต้องเอาธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ อายตนะ ๑๒ มาปฏิบัติให้มีคุณค่า อย่ามาหมกมุ่นในตัวในตน อย่ามาหมกมุ่นในความหลง หมกมุ่นในกามในพยาบาททั้งภายนอกภายในเราต้องก้าวไปพร้อมๆ กัน ทั้งใจทั้งวิทยาศาสตร์เราต้องก้าวไปพร้อม ๆ กันเป็นทางสายกลาง เป็นธรรมนุญ เป็นรัฐธรรมนุญ เราอย่าไปหมกมุ่นในกามหมกมุ่นในพยาบาท ต้องบริโภคความสงบ ด้วยปัญญา เราไม่ต้องอาศัยสรีระร่างกายเพื่อไสยศาสตร์เพื่อความหลง อาศัยภาณี อากรของประชากรของโลกทุก ๆ คน อาศัยประชากรของโลกเค้าเสียสละ เพื่อธรรมเพื่อพระศาสนา

เราคิดดูดี ๆ นะ ข้าราชการนักการเมือง นักบวชนี้ เป็นผู้ที่ใช้ของคนอื่น ใช้ทรัพยากรของคนอื่น ไม่ใช่ของผู้ที่นั่นหามาด้วยลำแข้งของตัวเองนะ

เราต้องมีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติกการปฏิบัติทำหน้าที่ที่เป็นบริสุทธิคุณด้วยความเสียสละ มามีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการเสียสละ เพื่อให้ความถูกต้องก้าวไป บริสุทธิคุณก้าวไป

ถ้าเราไม่รู้เข้าใจ พวกข้าราชการนักการเมืองนักบวชนี้ถือว่าเป็นแก๊งค์ใหญ่ของโลกนะ แก๊งค์ที่ทำลายความมั่นคงของชาติ ของศาสน์ ของกษัตริย์

ถ้าเราไม่เข้าใจ มันจะทำลายความถูกต้อง ทำลายคุณนะ

คำว่าคุณนั่นคือประโยชน์ ทำลายบริสุทธิคุณ เพราะความสงบปัญญาที่ยกเลิกตัวตนนั่นคือคุณ เราเอาตัวเอาตนดำรงชีวิตมันก็เป็นความผิดเป็นโทษมันไม่ใช่คุณที่เค้าเรียกคุณโน้นคุณนี้คุณพ่อคุณแม่คุณปู่คุณย่าคุณตาคุณยายหรือผู้ที่มาบวช เค้าเรียกว่าพระคุณเจ้า ๆ เมื่อเราไม่รู้ไม่เข้าใจ เราก็เอาความหลงนำชีวิต เราก็เอาตัวเอาตนนำชีวิต นี่แหละคือตัวอันตราย นี่แหละคือเจ้าเล่ห์ร้ายเจ้าอันตราย นี่ไม่ใช่ความสงบไม่ใช่ปัญญานะ มันคือปัญหา นี่คือการสร้างปัญหา ที่เราเอาตัวตนเป็นที่ตั้งนี่ไม่ใช่การแก้ปัญหานะ นี่เป็นการสร้างปัญหา นี่คือการวิฆาความหลง ไม่ใช่ปัญญา นี่คือการสร้างปัญหา เราไม่รู้ไม่เข้าใจนี้ก็จะพากันแก้ปัญห แต่ที่ไหนได้มันเป็นการสร้างปัญหาให้กับตัวเองให้กับส่วนรวม มันเป็นการเอาตัวรอดของคนไม่มีปัญญา เรียกว่าเอาตัวรอดในความไม่รอด มันเป็นกับดักเพื่อขุดหลุมฝังตัวเอง เป็นการระเบิดตัวเองไปในตัว ให้รู้ให้เข้าใจ

เราต้องเคารพในพระธรรมพระวินัย ข้อวัตรกิจวัตร ถ้าเราไม่เคารพมันก็ไม่สงบนะ ถ้าเราไม่เคารวะก็ไม่สงบนะ ผู้มีปัญญาทั้งหลาย มีปัญญานั้นดีแล้วถูกต้องแล้ว ต้องเห็นภัยในวัฏฏสงสาร เพราะมีปัญญามากก็แก้ปัญหาก็ได้หรือ ต้องกลับมาหาความสงบกลับมาหาความเคารพ กลับมาหาการวะ กลับมาหาความพอเพียงเพียงพอ เหมือนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ของเมืองไทย ท่านให้เข้าถึงความพอเพียงเพียงพอในการพัฒนาวัตถุกับใจไปพร้อม ๆ กัน ด้วยปิตุสกุชเฏกคตา เราอยากได้มากมันก็ไม่มาก เราอยากได้น้อยมันก็ไม่น้อย เราต้องรู้เข้าใจ ปัญญาชนทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ ไม่หลงมกมาย

เป็นคนรุ่นใหม่สมัยใหม่มันดีอยู่แล้ว แต่คุณรุ่นใหม่ก็ต้องมีความสงบกับปัญญาไปพร้อม ๆ กัน นักวิทยาศาสตร์ทั้งหลายก็ต้องมีความสงบกับปัญญาไปพร้อม ๆ กัน

ให้รู้เข้าใจว่าทุกสิ่งทุกอย่างนั้นมันผ่านไปผ่านมามันสัญจรไปมาของธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ आयตนะ ๑๒ ความเป็นจริงแล้วสิ่งที่ว่างเปล่า นั่นคือความรู้ความเข้าใจ คือความสงบและปัญญา ให้เข้าใจอย่างนี้

พระเก่าพระใหม่โยมเก่าโยมใหม่พากันตั้งใจให้เต็มที่ อย่าได้ลอยไปลอยมา ฟุ้งซ่านไปฟุ้งซ่านมา เราอาศัยบารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อาศัยรูปแบบขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรามาเดินตามพระพุทธรูป เราถือนิสัยถือพระวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เราทุกคนอย่าไปใจอ่อน ตายก็ช่างหัวมันอย่าไปใจอ่อน เราต้องเข้าสู่หลักการ อุดมการณ์อุดมธรรมอย่าไปใจอ่อน เจริญสติเจริญสัมปชัญญะ มีปิตุสกุชเฏกคตาให้เต็มที่อย่าพากันใจอ่อน ถ้าใจของเรามันอ่อนแสดงว่าเอาตัวตนเป็นที่ตั้ง

เราถึงใจอ่อนนะ ความสงบเราไม่เพียงพอ ปัญญาของเราไม่เพียงพอ เราเจริญสติสัมปชัญญะกันให้เต็มที่ กลางวันเราอย่าพากันฟุ้งซ่าน พากันเจริญสติสัมปชัญญะ ถ้าเรามีสติสัมปชัญญะเมื่อไหร่ เมื่อนั้นก็มีแต่ความสงบมีแต่ปัญญาให้รู้เข้าใจ

ความเพียรของเราต้องติดต่อกันเนื่องด้วยปีติด้วยความสุขเอกัคคตา ในการประพฤติการปฏิบัติ ทุก ๆ คนนะมาอยู่ที่วัดนี้มีความคิดไปในทางเดียวกัน มีการปฏิบัติไปในทางเดียวกัน เราจะอยู่ระดับคนหลงคนบ้าไม่ได้

ถึงได้พูดว่าให้รู้เข้าใจ วัดของเราที่ ความสะอาดมันระดับอย่างนี้ คนเขาู้เข้าใจเค้าคิดว่าวัดเรานี้มันอยู่ในระดับความสะอาดระดับต้น ๆ ของประเทศ แต่เราคิดดูดี ๆ นะ มันก็อยู่ในระดับคนบ้าอยู่ เพราะคนบ้า คนเป็นโรคจิตโรคประสาทใจไม่สงบ เรามีหลักการอุดมการณ์ให้คนพวกนี้แหละดูแลห้องน้ำห้องสุขา ดูแลต้นไม้ ปัดกวาดถนน ที่พักที่อาศัย ก็ให้มีปีติมีความสุขมีเอกัคคตาเป็นเครื่องอยู่ ถึงมองดูแล้ว อยู่ในระดับความสะอาดของคนบ้านะ

ถ้าเราคิดดูดี ๆ อย่างพวกเรานี้ ปัญญาชนต้องให้สะอาดกว่านี้ สะอาดทั้งกาย ทั้งวาจาทั้งกิริยามารยาทที่อยู่ที่อาศัยให้มันสะอาด อย่ามีตัวมีตน อย่าชี้เกียจชี้คร้าน ต้องให้สะอาด สะอาดทั้งภายนอกภายในทั้งกิริยามารยาทให้มันสะอาด ให้สะอาดสว่างสงบ ให้ตาสว่างว่างเปล่าจากตัวตน ให้ตาสว่าง ว้าว ว้าว ว้าว

ถ้าเราทุกคนนะพากันมาทำอย่างนี้ปฏิบัติอย่างนี้แหละ ภาพรวมมันจะออกมาดี ด้วยความสงบด้วยปัญญา ด้วยความรู้ความเข้าใจ ด้วยเอาความรู้ความเข้าใจมาปฏิบัติ

มีความสุขในการประพาศติการปฏิบัติ เพื่อเอาธรรมเป็นเครื่องอยู่ ไม่เอาความหลงเป็นเครื่องอยู่

เรามาอยู่วัด สถานที่นี้แหละ คำให้ยกเลิกเรื่องตริกในกาม ตริกในพยาบาท มายยกเลิกเรื่องการใช้โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต เฟซบุ๊ก เล่นไลน์ ดูยูทูบ คำให้ยกเลิกนะ เพราะอันนี้มันเป็นกามเป็นพยาบาท อันนี้ไม่ใช่ความสงบไม่ใช่ปัญญา ความรู้ในการเรียนการศึกษาที่เป็นสมัยใหม่นี้มันดีมันถูกต้อง เราต้องรู้เข้าใจ เราจะได้เอาความรู้ นั้นมาใช้ให้ทันโลกทันสมัย เพราะโลกก็เหมือนใกล้ ด้วยความรู้ความเข้าใจ เพราะทุกอย่างมีทั้งคุณทั้งโทษ เมื่อเราอยู่ที่บ้านมีความหลงเป็นเครื่องอยู่ มีอัตตาตัวตนเป็นเครื่องอยู่ เมื่อเรามาประพาศติปฏิบัติธรรม มาเป็นนักบวชเป็นผู้ปฏิบัติธรรม ที่นี้สถานที่นี้ให้หยุดให้ยกเลิกให้รู้เข้าใจ ไฟในอย่านำออก ไฟนอกอย่านำเข้า เพื่อเราจะได้เข้าถึงความสงบเข้าถึงปัญญา เพื่อเป็นอุดมการณ์เป็นหลักการ เราอาศัยบ้าน เราอาศัยสถานที่ อาศัยรูปแบบ รูปแบบที่ปลงผมนั่งห่มจีวร เป็นรูปแบบ อาศัยสถานที่เป็นรูปแบบ อาศัยข้อวัตร กิจวัตรเป็นรูปแบบ ใจมันไม่สงบก็ให้กายมันสงบให้วาจาภิรียมารยาทมันสงบ ให้อาชีพนมันสงบนะ อาชีพที่ยกเลิกตัวเราของเรา ต้องยกเลิกเพื่อความสงบเพื่อปัญญา เพื่อเป็นหลักการอุดมการณ์

เราต้องเอาพระพุทธรเจ้ามาไว้ในกายของเรามาไว้ในวาจาภิรียมารยาทในใจของเรา เราต้องรู้อย่างนี้ พระธรรมพระวินัยข้อวัตรกิจวัตรมันจะทำให้เราสงบ เพื่อสงบติดต่อดต่อเนื่อง การทำอะไรติดต่อดต่อเนื่องกัน ๓ อาทิตย์ขึ้นไป ที่เราเห็นผล ด้วยตา อย่างเค้าตอนต้นไม้ตองกิ่งไม้นี้เค้าก็ใช้เวลา ๓ อาทิตย์ หรือต้นไม้บางต้น มันออกช้ากว่านั้นก็มีก็อาศัยกาลอาศัยเวลา

การที่ไก่ฟักไข่เคঁใช้กาลใช้เวลา ๓ อาทิตย์ ฟักด้วยแม่ของไก่ที่กกไข่ให้ได้อุณหภูมิพอดีก็ใช้เวลา ๓ อาทิตย์ ฟักด้วยไฟฟ้าทันสมัยก็ใช้เวลา ๓ อาทิตย์เหมือนกัน เพราะการทำอะไรต้องติดต่อกันถึงจะได้ผล

การให้ข้าราชการนักการเมืองลาบวชนี้ ตามหลักการของประเทศเคঁถึงให้ลาบวชได้ ๑๒๐ วัน ลาก่อนเข้าพรรษา ๑๕ วัน แล้วหลังพรรษา ๑๕ วัน รวมกันเป็น ๑๒๐ วัน คำว่า ๓ เดือน ๓ เดือนนั้นเฉพาะเข้าพรรษานะ แต่การลาบวชนั้นลาบวชได้ ๑๒๐ วันเพราะการมาบวชนั้นต้องฝึกก่อน ฝึกกายวาจาภิรียมายาท ฝึกท่องขานนาค เพื่อความรู้ความเข้าใจ

พระวัดป่าพระวัดกรรมฐาน พวกที่เอาพระนิพพานพวกที่บวชไม่สึก เคঁให้เป็นตาผ้าขาวไปเป็นนาคนั่นตั้งหลายเดือนนะ สมัยโบราณนะ ไม่ใช่จะมาปลงผมนุ่งห่มจีวร เพื่อฝึกความเป็นพระ เพราะเป็นพระมันต้องเป็นทั้งกายทั้งวาจา ทั้งภิรียมารยาทเป็นทั้งใจ

พระรุ่นเก่าสมัยเก่าถึงรู้เข้าใจ พระรุ่นเก่าหมายถึงลูกศิษย์หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต รู้เข้าใจมีความละเอียดต่อบาปเกรงกลัวต่อบาป รู้เข้าใจในสิกขาบทน้อยใหญ่ รู้เข้าใจว่าทุกอย่างต้องมีความสงบมีปัญญา ความคิดก็ประเคน คำพูดก็ประเคน กายวาจาภิรียมารยาทก็ประเคน ประเคนก็หมายถึงความพอดีความพอเพียง ความสงบคือปัญญา ปัญญาคือความสงบ ไม่มีตัวไม่มีตนมีความสงบมีปัญญา เคঁเรียกว่าประเคน ถึงแสดงออกภายนอก ประเคนของนะ

ผู้ที่บวชมาอยากจะดีอะไร อยากจะบริโศกใช้สอยอะไรก็ต้องประเคนหมด ต้องมีความสงบมีปัญญา ไม่ใช่จะไปทำอะไรตามใจตามอัธยาศัยได้นะ

รถก็ต้องมีเบรก เรือก็ต้องมีเบรก เครื่องบินก็ต้องมีเบรก ความสงบกับปัญญา นั่นคือประเคนคือองค์ประเคนนะ พระรุ่นเก่าใหม่เก่านั้น ถึงไม่มีใครต้องอาบัติกัน ถ้าต้องอาบัติถือว่าเรื่องใหญ่ นะ ไม่มีใครหยวน ๆ กันนะ ไม่มีใครปล่อยวาง เอาความหลงนำชีวิต เอาตัวตนนำชีวิต คำว่ายึดมั่นถือมั่นก็หมายถึงมีปิติมีความสุข มีเอกัคคตาในการทำวัตรสวดมนต์ ทำข้อวัตรปฏิบัติที่เอาศีลเอาธรรมนำชีวิต ต้องมีความยึดมั่นถือมั่นมีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาอย่างนี้ เมื่อมันผ่านไปแล้วก็ปล่อยวางไม่เอาอะไร

เหมือนหลวงปู่ชา สุภัทโท ท่านจะสอนเรื่องมีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในข้อวัตรกิจวัตร ถ้ามันผ่านไปแล้วท่านก็ให้ปล่อยให้อ่าง อย่างภาชนะราคาแพง ๆ หรืออะไร มันเสียหายอย่างนี้ หรืออย่างพ่อแม่ตายอะไรที่แก้ไขไม่ได้ท่านก็ให้ปล่อยวาง ให้มีความสงบมีปัญญา มันต้องอย่างนั้น ไม่ต้องไปนึกไปตรึกอะไรต้องปล่อยต้องวาง ถ้าไม่ปล่อยวางมันก็ไปไม่ได้ มันก็ไม่สงบ มันก็ไม่เคารพ มันก็ไม่บริสุทธิ์ มันเป็นตัวเป็นตน ตัวตนถึงไม่ใช่บริสุทธิ์คุณ พระรุ่นเก่าเรื่องอาบัติสังฆาติเสสถึงไม่มีเลย ไม่มีใครไปอ่านหนังสือไป ไปดูอะไรไป ๆ ไม่มีใครตรึกในกามกัน อย่างนี้แหละ เพราะรู้จักขั้วบวกขั้วลบนะ ขั้วบวกขั้วลบเราต้องรู้เข้าใจ เราจะหยุดขั้วบวกขั้วลบได้ คือความสงบคือปัญญา คือศีลสมาธิปัญญา เราต้องรู้ต้องเข้าใจ

การให้ข้าราชการลาบวช หลักการของประเทศไทยเค้าถึงให้ลา ๑๒๐ วัน เพื่อการประพฤติการปฏิบัติที่ติดต่อกันเนื่อง การมาบวชมาปฏิบัติให้รู้เข้าใจนะ ให้มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในประพฤติการปฏิบัติ ให้รู้เข้าใจเหนื่อยก็ช่างหัวมัน ยากลำบากก็ช่างหัวมัน กายวาจาภิรียมารยาทต้องสงบด้วยความรู้ความเข้าใจ

เดียวใจมันจะสงบ เรื่องอดีตของเราเราต้องตัดออกหมดเราต้องอยู่กับปัจจุบัน ทำหน้าที่ของเราทำข้อวัตรกิจวัตรของเราให้สมบูรณ์ให้มีปิติมีความสุข

ทุกคนมันมือดีตังนั้นไม่มีใครไม่มีอดีต เพราะมีการผ่านมามาตั้งอยู่แล้วก็เกษียณไป เราต้องรู้เข้าใจ ใครเค้าไม่รู้ว่าเราเป็นใครมาจากไหนก็ช่าง อย่าให้ความหลงมันโผล่หน้าโผล่ตาออกมาเราต้องมีความสงบมีปัญญา เพราะความสงบกับปัญญานี้มันเป็นอุปการคุณ เราต้องรู้เรื่องการประพฤติการปฏิบัติ อาศัยกาลอาศัยเวลา อาศัยข้อวัตรกิจวัตรเป็นเครื่องฝึก

ขออนุโมทนากับท่านทั้งหลายนะ ท่านทั้งหลายเป็นผู้ที่ประเสริฐ เป็นผู้มีลมปราณที่เป็นมนุษย์ เราต้องรู้เข้าใจว่าเป็นโอกาสดีของเรา เพื่อเอาธรรมนำชีวิต เอาความบริสุทธิ์คุณนำชีวิตถ้าอย่างนั้นไม่ได้มันเสียหาย เสียหายมากทั้งส่วนตัวเอง และส่วนคนอื่น ชีวิตนั้นย่อมพังทลายเหมือนตึก สตง.

ตึก สตง.อยู่ที่กรุงเทพมหานคร ตึก ๓๐ กว่าชั้น ตึก สตง.ด้วยความไม่รู้ไม่เข้าใจ เอาความหลงนำชีวิตเอาทุจริตนำชีวิต ชีวิตมันเลยพังทลาย ชีวิตมันพังทลายนะ ตึกสตง.มันพังทลายด้วยนิติบุคคลตัวตนพังทลายด้วยทุจริตมันจะไปแก้ไขตั้งแต่ภายนอกมันจะไปพัฒนาตั้งแต่วิทยาศาสตร์จะไปเอาความสุขบนความหลงชีวิตเลยพังทลายนะ

เราเอาตัวตนเป็นที่ตั้งนะ เราคิดดูดีๆ นะ ตึกใหญ่กว่าสูงกว่าตึก สตง.ทั้งหลาย ลิบตึกที่กรุงเทพมหานครที่ปริมณฑล เค้าไม่พังทลายเหมือนตึกสตง. เพราะพอที่จะรับน้ำหนักได้ ไม่ใช่ไมโกงกินคอร์รัปชั่นนะ แต่เค้าโกงกินคอร์รัปชั่นน้อยพอที่จะรับ

แผ่นดินไหวจากมณฑลพะเยาประเทศพม่า ศูนย์กลางแผ่นดินไหวอยู่ที่เมืองมณฑลพะเยา ประเทศพม่าห่างไกลกันตั่งนับพันกิโล

นี้ให้เรามองเห็นในแง่มุมความไม่ถูกต้องนะ ชีวิตที่เอาความไม่ถูกต้องนำชีวิต มันก็ต้องพังทลายเหมือนตึก สตง.นี้แหละ

เราทั้งหลายถึงต้องเป็นผู้ละอายต่อบาปเกรงกลัวต่อบาป เห็นภัยในวัฏฏสงสาร รู้จักความคิดรู้จักอารมณ์เหมือนท่านพระอาจารย์ลี ธัมมธโร วัดอโศการาม สมุทรปราการ ท่านรู้จักความคิดการปรุงแต่งของตัวเอง ท่านรู้จักว่าความปรุงแต่งนี้ มันคือวัฏฏสงสารนะ ท่านรู้จักความปรุงแต่ง เพราะความปรุงแต่งมันเป็นทุกข์อย่างยิ่ง

เอาตัวตนเป็นที่ตั้ง ชีวิตนี้ต้องพังทลายเหมือนตึก สตง. เพราะมันไม่ถูกต้อง มันก็ต้องพังทลายเหมือนตึก สตง. นี้แหละ

ตึก สตง.ที่อยู่กรุงเทพมหานครอยู่เมืองหลวงอยู่เมืองกรุง เป็นศูนย์รวมของประเทศ เหมือนสมองเป็นศูนย์รวมของร่างกาย เหมือนหัวใจเป็นศูนย์รวมของสรีระร่างกาย

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินที่บริหารประเทศ บริหารแผ่นดินไม่เข้าใจ ในการประพฤติกการปฏิบัติ เอาแต่ความรู้เอาแต่วิทยาศาสตร์เอาแต่ตัวเอาแต่ตน ไปแก้แต่สิ่งภายนอก ไม่ได้แก้ตัวเองไปพร้อม ๆ กัน

การพัฒนาวิทยาศาสตร์มันต้องพัฒนาใจไปพร้อม ๆ กันมันถึงถูกต้องนะ พัฒนาทั้งภายนอกภายในด้วยความรู้ความเข้าใจให้ครบวงจร อริยมรรคองค์แปด ถึงเป็นความรู้ความเข้าใจ เพื่อการประพฤติกการปฏิบัติมันจะได้สมบูรณ์ สมบูรณ์ทั้งกายวาจาใจกิริยามารยาทอาชีวะด้วยความถูกต้อง

มันต้องรู้ธรรมรู้ปัจจุบันธรรม รู้ธรรมธรรมนุญนะ ถ้าเราไปจัดการแต่สิ่งภายนอก เราไม่ได้จัดการตัวเองมันก็ต้องพังทลายเหมือนตึก สตง.นี่นะ

การบริหารตัวเองบริหารบุคคลอื่น มันต้องรู้เข้าใจแล้วมีปิติมีความสุขมีเอกัคคตา ในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อทำหน้าที่ของเราให้สมบูรณ์

ถ้าเรามีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติมันก็มีความสุขอยู่แล้ว ด้วยความรู้ความเข้าใจ

เราต้องรู้จักการประพฤติการปฏิบัติ ทั้งกายวาจาใจกิริยามารยาทอาชีวะ เราต้องเน้นมาที่ตัวเราในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อทำหน้าที่ของตัวเอง ให้มันสมบูรณ์ เราทั้งหลายจะไม่ได้พังทลายเหมือนตึก สตง.

ถ้าใครมีตัวมีตนบุคคลนั้นคือทุจรีตนะ เราทั้งหลายจะได้รู้ว่าทุจรีตนั้นคือตัวตนนะ ใครเอาตัวตนนำชีวิตบุคคลนั้นคือบุคคลที่ทุจรีต เราต้องรู้จักธรรมรู้จักรธรรมนุญ ปัญหาต่าง ๆ นั้นมันอยู่ที่ทุจรีตนะ

การที่จะบริหารตัวเองบริหารบุคคลอื่นต้องยกเลิกทุจรีต ถึงจะเป็นนักบริหาร ตัวเองนักบริหารคนอื่นด้วยการรู้เข้าใจในการบริหารในการปฏิบัติ

ตำแหน่งที่เค้าแต่งตั้งให้เราเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นตำแหน่งที่ให้เรามาเสียสละ มารับผิดชอบโฟกัสในการประพฤติการปฏิบัติ ไม่ใช่ตำแหน่งที่ให้พวกเราทั้งหลาย มาทุจรีตนะ

ให้ถือว่ามันเป็นตำแหน่งที่ทรงเกียรติมีเกียรติมีศักดิ์ศรี เอาตัวตนเป็นที่ตั้ง มันจะมีเกียรติมีศักดิ์ศรีได้อย่างไร ถึงพวกเราทั้งหลายจะพากันใส่สุทผูกเนคไท

ห้อยเหรียญตรา เป็นผู้ทรงเกียรติมันก็ไม่เป็นผู้ทรงเกียรตินะ มันเป็นผู้ทรงความหลงต่างหาก ทรงความโง่ความหลงมลายต่างหากละ

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจเราจะเข้าถึงบริสุทธิ์คุณ เข้าถึงธรรมบุญเข้าถึงรัฐธรรมบุญไม่ได้ เอาตัวตนเป็นที่ตั้งมันเป็นอบายมุขอบายภูมินะ มันตกอยู่ในภพภูมิของ ๓๑ ภพภูมิ

ในภพภูมิของวิภวสงสารนี้มีอยู่ ๓๑ ภพภูมิ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจมันก็จะอยู่ในระนาบของ ๓๑ ภพภูมินี้แหละ

เค้าถึงมีศัพท์ว่าคน คนนี้หมายถึงตัวถึงตน หมายถึง ๓๑ ภพภูมินี้แหละ ภพภูมิที่เวียนว่ายตายเกิดมีทั้งหมด ๓๑ ภพภูมิ

เราต้องรู้เข้าใจ เราจะได้ประพฤติปฏิบัติ เราจะได้ย่ำต๊อกกับความหลงที่มีศัพท์ว่า “คน” คนนี้ความหมายหมายถึงความไม่รู้ไม่เข้าใจ ความไม่รู้ไม่เข้าใจนั้นมันจะวกลงอยู่ที่เก่า มันจะเป็นผู้ไม่มีศีลไม่มีสมาธิไม่มีปัญญา สัมผัสกับอะไรก็ไปกับสิ่งนั้น ๆ อยู่ในภพภูมินั้น ๆ

เรารู้เราเข้าใจเราจะได้หยุดภพภูมินั้น ๆ ด้วยความรู้ความเข้าใจด้วยการประพฤติปฏิบัติ เพื่อเราทั้งหลายจะได้ว่างจากสิ่งที่มีอยู่ด้วยความรู้ด้วยความเข้าใจ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจเค้าเรียกว่ามันหลง มันวกลงในความหลงอย่างนั้น จิตใจวกลงอย่างนั้นมันจะไปไหนไม่ได้ มันจะเป็นได้แต่เพียงคนเป็นได้แต่เพียงความหลงหัวใจของบุคคลนั้นมันจะอยู่ในระนาบแห่งความหลงหรือว่าหัวใจบ่อนคาสีโน เอาตัวตนเป็นที่ตั้งคือหัวใจบ่อนคาสีโน หัวใจบ่อนทำลายความถูกต้อง หัวใจบ่อนความหลง

ให้เราตั้งใจ เราจะได้เห็นภัยในความไม่ถูกต้องเห็นภัยในวัฏสงสาร ด้วยปัญญาบริสุทธิ์คุณ ด้วยเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ พอใจยินดีมีปิติมีความสุข มีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อเอาธรรมนำชีวิต เอาธรรมนำชีวิตร หัวใจของเราทั้งหลายจะได้หยุดอบายมุขอบายภูมิ

เราทั้งหลายถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจ เราทั้งหลายจะพากันคิดว่า ความสุขทั้งหลาย ได้มาจากสิ่งที่อำนวยความสะดวกความสบายด้วยการพัฒนาวิทยาศาสตร์ อันนี้จริงอันนี้ถูกต้อง ความสุขทั้งหลายมันอยู่พัฒนาหลักเหตุผลหลักวิทยาศาสตร์

เราทั้งหลายต้องมีสัมมาทิฐิเราต้องมีความรู้ความเข้าใจพัฒนาวิทยาศาสตร์ ก็ต้องพัฒนาใจไปพร้อม ๆ กัน ถ้าเราพัฒนาวิทยาศาสตร์มันก็ยังเป็นนิติบุคคล ตัวตนอยู่

เราต้องพัฒนาใจไปพร้อม ๆ กันด้วยความรู้ความเข้าใจเราทั้งหลายนะ ถึงเป็นการพัฒนาครบวงจรด้วยความรู้ความเข้าใจ ถ้าไม่เข้าใจก็จะเอาความหลง นำชีวิตเอาวิทยาศาสตร์นำชีวิต

เราต้องเอาทั้งวิทยาศาสตร์เอาทั้งจิตใจไปพร้อม ๆ กันนะ

เราอย่าไปคิดว่าประเทศสิงคโปร์นั่นนะประเทศเล็ก ๆ เท่อำเภอนึง ของเมืองไทยก็ไม่ได้ เค้าพัฒนาหลักเหตุผลหลักวิทยาศาสตร์เป็นหนึ่งของเอเชีย เพราะเค้าตั้งบ่อนคาสิโน มาเก๊าส่วนหนึ่งของประเทศจีนเค้าก็รวยเพราะเค้าพัฒนา ตามหลักเหตุตามหลักวิทยาศาสตร์

พวกเราทั้งหลายเมื่อมีปัญญาแล้วต้องรอบคอบนะ มีปัญญาแล้วต้องรอบคอบ อย่าลืมนะชีวิตของเรามันเป็นรายรับรายจ่ายนะ เราไปจับหางงูเดียวงูมันจะมากัดเรา

งูพิษมันจะมากัดเรานะ การที่เราเอาหลักการอุดมการณ์มันดีแล้วถูกต้องแล้ว เราต้องมีหลักการมีอุดมการณ์แล้วก็มีอุดมธรรมนะ หลักการอุดมการณ์มันดีแล้ว ถูกต้องหลักเหตุผลหลักวิทยาศาสตร์นะ แต่ต้องไม่ทิ้งอุดมธรรมนะ

เราเอาตัวตนเป็นที่ ตั้งเอาความรู้สึกที่เอาตัวเป็นที่ ตั้งมันเป็นหลักการ เป็นอุดมการณ์แล้วอุดมด้วยความหลงนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านให้เราเอาทั้งหลักการอุดมการณ์ แล้วก็ยกเลิกอุดมหลงนะ

ให้เอาอุดมธรรมให้เอาธรรมเอาธรรมบุญมันถึงจะสมบูรณ์เข้าถึงความพอเพียง เพียงพอเข้าถึงความพอดี เราอยากได้มากมันก็ไม่มาก เราอยากได้น้อยมันก็ไม่น้อย เราต้องรู้จักความพอดีเข้าสู่ความสมดุลทั้งรายรับรายจ่าย

เหมือนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอเข้าถึงความพอดี การประสูติของพระพุทธเจ้าถึงเป็นวันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ ตรัสรู้ก็เป็น วันเพ็ญ ๑๕ ค่ำเสด็จดับขันธปรินิพพานก็วันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ

เราต้องรู้เข้าใจในการประพฤติการปฏิบัติ เราทั้งหลายจะได้รู้หลักการ รู้อุดมการณ์แล้วก็อุดมธรรม เราอยู่ที่ไหนก็พากันปฏิบัติได้ เมื่อเรามีลมปราณ มีอายตนะภายใน ๖ ภายนอก ๖ มีธาตุทั้ง ๔ ขันธ์ทั้ง ๕ อยู่ที่ไหนก็ปฏิบัติได้

ให้รู้เข้าใจมีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ

อย่าไปคิดด้วยอวิชชาความหลงเอาแต่หลักการอุดมการณ์เอาแต่วิทยาศาสตร์ ถ้าเรารวย รวยความหลงมันไม่ตึนนะ รวยความโง่หลงมกมายเรียกว่ารวยไสยศาสตร์ มันไม่ตึนนะ ไม่ใช่ความดีมันไม่ใช่บารมีไม่ใช่ปัญญาบริสุทธิ์คุณนะ มันเป็นความหลงนะ

ให้เราเข้าใจ อย่าไปคิดว่าทำไมเราโง่ไปตั้งหลายปี ประเทศสิงคโปร์ประเทศ
เค้เล็กนิตเดียวเค้ตั้งบ่อนคาสีโนเค้รวัยกัน ประเทศมาเก๊าก็เหมือนกัน
เค้รวัยกัน

ประเทศสิงคโปร์เค้มีหลักเหตุผลมีหลักวิทยาศาสตร์นะ เค้คิดว่าประเทศ
สิงคโปร์มันเล็กนิตเดียว จะทำเกษตรกรรมก็ไม่ได้ จะทำอุตสาหกรรมก็ไม่ได้
ถ้าเราตั้งบ่อนคาสีโนด้วยหลักเหตุผลหลักวิทยาศาสตร์ก็รวัยได้ เพราะคนในนี้โลกนี้
มันคนมีความไม่ฉลาด เอาความหลงนำชีวิต เอาตัวตนนำชีวิตมันมีมาก
ถ้าเราตั้งบ่อนคาสีโน เราสามารถรวัยได้ทางวัตถุ ด้วยเหตุผลทางวิทยาศาสตร์
เค้ถึงพากันตั้งบ่อนคาสีโน จะเรียกบ่อนคาสีโนก็ได้หรือเรียกบ่อนแห่งความหลงก็ได้
มันคืออันเดียวกัน

ให้เราเข้าใจ ประเทศไทยเราแผ่นดินกว้างใหญ่ไพศาลเราต้องรู้เข้าใจว่า
เราทั้งหลายอย่ายินดีในการเอาความหลงนำชีวิต อย่าไปยินดีในการเอาบ่อนคาสีโน
นำชีวิตนะ

พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ ศาสดาทุกศาสนาเค้มายกเลิกบ่อนคาสีโน
มายกเลิกอบายมุขอบายภูมิ ให้เราเข้าใจ ถ้าเราเข้าใจ ทุกอย่างนะไม่มีปัญหา
ปัญหาอยู่ที่เราไม่รู้ไม่เข้าใจนะ

เหมือนประเทศไทยของเรานี้แหละ โครงการยกเลิกเหล้ายกเลิกเบียร์
ยกเลิกสิ่งเสพติดยาเสพติดที่มันเป็นอบายมุขแห่งชีวิต ที่มันเป็นอบายภูมิแห่งชีวิต

เกือบร้อยปีของโครงการพากันประพฤติดีปฏิบัติด้วยความไม่รู้ไม่เข้าใจ
ตั้งอยู่ในความประมาท เอาความหลงนำชีวิตเอาความประมาทนำชีวิต

มันก็ปฏิบัติไม่ได้ มันก็ยิ่งมากกว่าเก่า ไม่รู้ไม่เข้าใจ เอาความหลงนำชีวิต ความหลงก็เลยยิ่งใหญ่ใหญ่ยิ่ง

มันก็แก้ปัญหามาไม่ได้ มันยิ่งมากทวีคูณ มันก็ไปของมันเรื่อย มากยิ่งกว่าเก่า ทวีคูณยิ่ง ๆ ขึ้นไปอีก

อย่างการสวมหมวกกันน็อกอย่างนี้แหละ มอเตอร์ไซด์เข้ามาในเมืองไทย ประเทศไทย ไม่ต่ำกว่า ๖๐ ปี ขณะนี้เวลานี้ก็ยังทำไม่ได้ เรื่องสวมหมวกกันน็อกนี้ ที่ให้ประชาชนผู้ขับขี่จักรยานยนต์เพื่อสะดวกในการสัญจรไปมา ได้ออกกฎหมาย บังคับตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๒๕ ขณะนี้เวลานี้มันก็เป็นเวลาจนจะ ๕๐ ปีแล้ว ก็ยังพากันทำไม่ได้

ถ้าเรารู้เข้าใจว่า การทำอะไรตามใจตามอัธยาศัยนี้ไม่ได้ มันเป็นความเสียหาย ทั้งตัวเราและส่วนรวม มันไปไม่ได้ ชีวิตของเรามันไปไม่ได้นะ ชีวิตนี้มันพังทลาย เหมือนตึก สตง.ของเมืองไทยนี้แหละ

เราต้องเข้าใจ ทุกคนต้องเข้าใจ ไม่ใช่เข้าใจเฉย ๆ ต้องเข้าสู่ภาคประพฤติ ภาคปฏิบัติ มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ ถ้าไม่อย่างนั้น มันก็จะไปของมันด้วยความไม่ถูกต้องอย่างนี้แหละ

พูดอย่างนี้ให้พวกเราทั้งหลายพากันเข้าใจนะ นี่มันเป็นธรรมเป็นธรรมนุญเป็น ปัญญาบริสุทธิ์คุณให้รู้เข้าใจ นี่เป็นความดีที่ประกอบด้วยปัญญา นี่คือธรรมนุญ รัฏฐธรรมนุญ นี่เป็นความมั่นคงของชาติคือความเกิด ด้วยเหตุที่ถูกต้อง ไม่มีความผิด ถูกต้องนะ ความถูกต้องหมายถึงบริสุทธิ์คุณ ไม่ใช่ตัวตน นั่นแหละคือความถูกต้อง เป็นความมั่นคงของพระศาสนา ศาสนาคือธรรมนุญรัฏฐธรรมนุญ เป็นความมั่นคงของ

พระมหากษัตริย์นั้นได้แก่ปัญญาบริสุทธิ์คุณ ไม่ใช่ปัญญาเพื่อตัวตน ปัญญาบริสุทธิ์คุณนี้เป็นความหมายของพระมหากษัตริย์ พระมหากษัตริย์ทุก ๆ พระองค์ที่ขึ้นครองราชย์ถึงทรงทศพิศราชธรรม เอาทศพิศราชธรรมนำชีวิต คำว่าพระหมายถึงไม่มีตัวไม่มีตนให้เข้าใจ ถ้ามีตัวมีตนก็ไม่ใช่พระไม่ใช่ธรรมบุญไม่ใช่รัฐธรรมบุญ

นี้เป็นพระธรรมเป็นพระวินัย เป็นพระศาสนา เป็นพระมหากษัตริย์ ไม่ใช่ตัวไม่ใช่ตน เป็นธรรมเป็นธรรมบุญ เพื่อให้เป็นหลักการอุดมการณ์อุดมธรรม ให้เรารู้ให้เข้าใจ เราทั้งหลายจะได้พากันประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้อง ทำให้ถูกต้อง จะได้ไม่พากันทำความผิด เพื่อเข้าสู่ขบวนการแห่งความถูกต้องของรัฐธรรมบุญในการดำเนินชีวิต การดำเนินชีวิตต้องไม่เอาความผิดดำเนินชีวิต

การบรรยายพระธรรมคำสั่งสอนที่เป็นบริสุทธิ์คุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เห็นสมควรแก่เวลา จบด้วยพระธรรมเทศนาของหลวงปู่มั่น ท่านได้เมตตาไว้ว่า

ความไม่ยั่งยืน เป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่และแน่นอนนะ ความยิ่งใหญ่ คือความไม่ยั่งยืนนะ ชีวิตที่ยิ่งใหญ่ คือชีวิตที่อยู่ด้วยทาน ศีล เมตตา และกตัญญู

ชีวิตที่ดีความดี อาจมิใช่ความยิ่งใหญ่ แต่ชีวิตที่ยิ่งใหญ่ ต้องอาศัยคุณธรรม ความดีเป็นปัญญาบริสุทธิ์คุณเท่านั้น การระงับสังขารทั้งหลายด้วยความรู้ความเข้าใจ เป็นความรู้คู่กับการประพฤติการปฏิบัติ นั่นแหละคืออริยมรรค เป็นหนทางที่ประเสริฐ มีพระนิพพานตั้งแต่ในปัจจุบัน ไม่ต้องรอพระนิพพานเมื่อตายแล้ว ปัจจุบันไม่มีพระนิพพาน อนาคตจะมีพระนิพพานได้อย่างไร ให้เรารู้เข้าใจเรื่องพระธรรมพระวินัย พระธรรมพระวินัยที่เป็นสัมมาทิฐิ เพื่อหยุดวิภูฏสงสารนั่นแหละคือพระนิพพาน ให้พวกเราเข้าใจในเรื่องพระนิพพาน ให้เข้าใจนะ